

Zájmena, číslovky – druhy, skloňování

Druhy zájmen:

- › **osobní** – já, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, ona, se, si
- › **přivlastňovací** – můj, tvůj, jeho, její, náš, váš, jejich, svůj
- › **ukazovací** – ten, ta, to, ti, ty, ta, tento, tehle, onen, takový, týž, tentýž, sám...
- › **tázací** – kdo?, co?, jaký?, který?, čím?
- › **vztažná** – kdo, co, jaký, který, čím, jenž
- › **neurčitá** – někdo, něco, některý, nějaký, něčí, leckdo, kdosi, každý, všechen, ledakdo, kdokoli...
- › **záporná** – nikdo, nic, nijaký, ničím, žádný

Úkol č. 1: Urči druhy zájmen (použij zkratky: O, P, U, T, V, N, Z)

› tomu	› málokdo
› sebe	› všeho
› nic	› vás
› mně	› jejich
› takový	› tvých
› jaký?	› kterému
› čeho	› sám
› nijaký	› žádný
› každý	› tento
› cosi	› mu

Zájmena bezrodá:

- › Já:
 - 2. pád, 4. pád – mě, mne (jako tě, tebe)
 - 3. pád, 6. pád – mně (jako tobě)
 - 3. pád (důraz, na začátku věty) – mi
- › My (všichni) x mi (3. pád od já)
- › S sebou (něco u sebe) x sebou (sám sebou, tělem)

Úkol č. 2: Vyber správnou variantu (pouze zapiš A nebo B)

1. Vrať se ke a) mně b) mě.
2. Nevzbudili a) mně b) mě.
3. Připravil a) mně b) mě o peníze.
4. O a) mně b) mě nic neví.
5. Rozhodli za a) mně b) mě.
6. a) My b) Mi vám to nedáme.
7. Dej a) my b) mi to.
8. a) My b) Mi hru dokončíme.
9. a) Vy b) vi to nevíte?
10. Seznamte se s a) námy b) námi.
11. Co si máme vzít a) s sebou b) sebou na výlet?
12. Zapomněl si vzít a) s sebou b) sebou peníze.
13. Praštil a) s sebou b) sebou o zem.
14. Náhle a) s sebou b) sebou trhli.
15. Byl překvapen sám a) s sebou b) sebou.

Skloňování zájmen ten, náš (váš), on, ona, ono

- › 4. pád – tu naši x 2., 3., 6. pád – té naší + 7. pád – tou naší
- › podle vzoru ten – skloňováno tento, tehle, onen, dále kdo (někdo, kdosi, ledakdo, nikdo...)
- › podle vzoru náš – skloňováno co (něco, cosi, ledaco, nic...)
- › on, ona, ono podle vzoru náš
- › po předložce se j mění na ň (psané ní-, ni-, ně-, např. jím x s ním)
- › tvary ho, mu – neužívat po předložce, při důrazu (užíváme jeho, jemu)

Úkol č. 3: Kde je chyba? (napiš pouze číslo věty, v níž je chyba)

1. před naší školou,
2. nad naším domem,
3. pod naši lavicí,
4. s vaši radou,
5. k naší Aničce,
6. o naší učebnici,
7. pro naší kočku,
8. s našimi dětmi,
9. k vaším sousedům,
10. z vašich dopisů,
11. doléhaly na ni starosti,
12. míčky doletěly až k ní,
13. rodiče ji děkovali,
14. okamžitě ji to dej,
15. jakmile jí uviděl,
16. zamiloval se do ní,
17. zlomila si ji na lyžích.

Skloňování zájmen můj, tvůj, svůj, její

- › podle vzoru mladý
- › i, í pouze v 1. a 5. p. mn. č. muž. r. živ. (mí, tví bratři)

- > svůj – přivlastňování osobě – vyjádřena podmínkou (já jsem si svou/svoji lavici uklidil x moje lavice je čistá)
- > její podle vzoru jarní (2. p. mn. č. – z jejich knih)
- > který, jaký, sám, samý podle vzoru mladý
- > čí podle vzoru jarní
- > jeho, jejich - nesklonné

Druhy číslovek:

- > Určité (lze zapsat číslicí) x neurčité (nelze zapsat číslicí)
- > Základní – Kolik?
- > Řadové – Kolikátý?
- > Druhé – Kolikery?, Kolikerý?
- > Násobné – Kolikrát?, Kolikanásobný?

!!! Za řadovými číslovkami píšeme tečku – např. na 21. straně x na straně 21!!!

!!! Psaní: 21 – dvacet jedna/jednadvacet, 950 – devět set padesát!!!

Úkol č. 4: Rozděli číslovky do sloupců

troje, sedmý, několikrát, tři, padesát, osmý, čtyřikrát, několik, málo, dvojnásobný, patery, dvaadvacátá

základní	řadové	druhé	násobné
----------	--------	-------	---------

Úkol č. 5: Kde má být tečka? (napiš číslo věty)

1. Cvičení na straně 62 v učebnici.	6. Vyhlášení soutěže po 16 hodině.
2. Pojede 22 žáků.	7. Pracovní sešit má 80 stran.
3. Narodil se v roce 1999 v Opavě.	8. Chodíme do 6 ročníku.
4. V knize na 123 straně.	9. Bydlíme ve 3 poschodí.
5. Vlakový vlak odjíždí v 9 hodin.	10. Kdy se konaly XXVI ZOH?

Skloňování číslovek:

- › jeden podle vzoru ten (bez jednoho, k jednomu...)
- › tři, čtyři podle vzoru kost (bez tří/třech, bez čtyř/čtyřech, ke třem, ke čtyřem, vidím tři, vidím čtyři, o třech, o čtyřech, se třemi, se čtyřmi)
- › pět až 99 pouze dva tvary: pět, pět-i
- › sto jako město (bez sta), tisíc jako stroj (bez tisíce), milion jako hrad (bez milionu), miliarda jako žena (bez miliardy)
- › dva, dvě, oba, obě:
 - 1. a 4. pád: dvě, obě, dva, oba
 - 2. a 6. pád: dvou, obou
 - 3. a 7. pád: dvěma, oběma

Úkol č. 6: Rozhodni, zda je to správně, nebo ne (u čísla napiš pouze A x N)

1. 14 děleno dvěma je 7.	A x N
2. Koupil dvoje noviny.	A x N
3. Do domu vedly tři dveře.	A x N
4. Stůl byl jen se třema nohami.	A x N
5. Stál na dvou nohách.	A x N
6. Představení trvalo do třech hodin.	A x N
7. Číslo je dělitelné dvěma.	A x N
8. Mluvili mezi čtyřma očima.	A x N
9. Žáci se seřadili po třech.	A x N
10. Stál na zemi oběma nohama.	A x N

Klíč:

Úkol č. 1 (po sloupcích):

U	N
O	N
Z	O
O	P
U	P
T	V
V	U
Z	Z
N	U
N	O

Úkol č. 2:

1a, 2b, 3b, 4a, 5b, 6a, 7b, 8a, 9a, 10b, 11a, 12a, 13b, 14b, 15b

Úkol č. 3:

3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16

Úkol č. 4:

Základní:	řadové	druhové	násobné
tři	sedmý	troje	několikrát
padesát	osmý	patery	čtyřikrát
několik	dvaadvacátá		dvojnásobný
málo			

Úkol č. 5:

4, 6, 8, 9, 10

Úkol č. 6:

1N, 2A, 3N, 4N, 5A, 6N, 7A, 8N, 9A, 10A